

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 11. marraskuuta 2020
(OR. en)

12719/20

SAN 394
PHARM 50
MI 453
CADREFIN 361

SAATE

Lähtettäjä: Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine
DEPREZ

Saapunut: 6. marraskuuta 2020

Vastaanottaja: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston
pääsihteeri

Kom:n asiak. nro: COM(2020) 691 final

Asia: KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA
NEUVOSTOLLE
Unionin kolmannen terveysalan toimintaohjelman täytäntöönpano
(2018)

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2020) 691 final.

Liite: COM(2020) 691 final

Bryssel 6.11.2020
COM(2020) 691 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

Unionin kolmannen terveysalan toimintaohjelman täytäntöönpano (2018)

{SWD(2020) 256 final}

Sisällysluettelo

JOHDANTO.....	3
VUODEN TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT	5
TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN.....	8
1. Painopisteet.....	8
2. Toimintatalousarvion toteuttaminen rahoitusmekanismeittain	12
3. Tuensaajat	13
TÄRKEIMMÄT VIESTINTÄTOIMET	13

JOHDANTO

Tässä kertomuksessa käsitellään vuosia 2014–2020¹ koskevan kolmannen terveysalan toimintaohjelman, jäljempänä 'ohjelma', vuoden 2018 työohjelman täytäntöönpanoa. Ohjelma-asetuksen 13 artiklan 1 kohdan mukaan Euroopan komission on raportoitava kaikkien ohjelmasta rahoitettujen toimien toteuttamisesta terveysohjelmakomitealle sekä tiedotettava niistä Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Tässä jälkimmäisen vaatimuksen täyttämiseksi laaditussa kertomuksessa annetaan tietoja vuoden 2018 talousarviosta ja sen käytöstä.

Tähän kertomukseen liitetystä komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa esitellään ohjelmasta yhteisrahoitetut keskeiset toimet, joiden tulokset saatiin vuonna 2018. Sen taulukoissa esitetään myös yhteisrahoitettujen toimien ja sopimusten tarkemmat tiedot. Valmisteluasiakirja sisältää myös tietoja edellisten vuotuisten työohjelmien tärkeimpien temaattisten painopisteiden mukaisista toimista, joiden tulokset saatiin niin ikään vuonna 2018.

Vuoden 2018 työohjelman kannalta huomionarvoista oli kaikkien aikojen ensimmäinen hankepyyntö hankkeista, joiden avulla on tarkoitus tukea terveyden edistämisen, sairauksien ehkäisyn ja ei-tarttuvien tautien hallinnan ohjausryhmän sovittujen kriteerien perusteella määrittämien ja validoimien parhaiden käytäntöjen täytäntöönpanoa².

Tavoitteen 1 puitteissa (*Edistetään terveyttä, ehkäistään sairauksia ja tuetaan terveille elintavoille myönteistä ympäristöä*) rahoitettiin viittä hanketta, joille EU myönsi yhteensä 6,8 miljoonaa euroa terveyden edistämiseen ja ei-tarttuvien tautien ehkäisemiseen liittyvien parhaiden käytäntöjen tukemiseen. Hankkeiden rahoituksen tavoitteena oli vähentää terveyden eriarvoisuutta ja lisätä integroidun hoidon käyttöä.

Tavoitteen 2 puitteissa (*Suojellaan unionin kansalaisia vakavilta rajatylittäviltä terveysuhkilta*) keskityttiin vuonna 2018 valmiuksien parantamiseen, laboratoriovalmiudet mukaan luettuina, ja kansainvälisen terveys säännösten täytäntöönpanoon³ EU:ssa. Tämän osalta käynnistettiin yhteisiä toimia, joilla parannetaan terveysuhkien torjuntavalmiuksia EU-maissa, muun muassa tehostamalla yhteistyötä naapurimaiden kanssa. EU:n kokonaistuki oli 7,9 miljoonaa euroa.

Tavoitteen 3 (*Edistetään innovatiivisia, tehokkaita ja kestäviä terveydenhuoltojärjestelmiä*) osalta käynnistettiin useita toimia. Esimerkkeinä voidaan mainita jäsenvaltioiden kansallisten hinnoittelusta ja korvauksista vastaavien viranomaisten vapaaehtoinen yhteistyö lääkkeiden hinnoittelussa

---

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 282/2014, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2014, unionin kolmannen terveysalan toimintaohjelman perustamisesta (2014–2020) ja päätöksen N:o 1350/2007/EY kumoamisesta (EUVL L 86, 21.3.2014, s. 1).

² https://ec.europa.eu/health/non_communicable_diseases/steeringgroup_promotionprevention_fi

³ <https://www.who.int/ihr/about/en/>

(EURIPID-yhteistyö), uutta lääkinnällisistä laitteista annettua asetusta koskevan tiedotus- ja viestintäkampanjan toinen vaihe⁴ sekä EU:n asiantuntijaryhmän kokoukset, joissa käsiteltiin tehokkaita tapoja investoida terveyteen sekä lääkinnällisten laitteiden yhteistä arviointia.

Tavoitteen 4 (*Helpotetaan unionin kansalaisten mahdollisuuksia saada parempaa ja turvallisempaa terveydenhuoltoa*) osalta ohjelmasta rahoitettiin seuraavia hankkeita:

- Orpha Codes -hanke, jonka tarkoituksena on laajentaa harvinaisten sairauksien koodausta niiden yksilöimiseksi kansallisissa terveystieto- ja korvausjärjestelmissä
- olemassa olevien 23 eurooppalaisen osaamisverkoston (ERN) hallinnointi ja uuden eurooppalaisen eUROGEN-osaamisverkoston perustaminen ja
- Orphanet-verkoston toiminta vuoteen 2021 saakka. Verkostossa EU-maiden kansalliset tiimit keräävät, validoivat ja jakavat keskeisiä tietoja harvinaisista sairauksista.

Komissio sekä kuluttaja-, terveys-, maatalous- ja elintarvikeasioiden toimeenpanovirasto (Chafea) varmistavat, että ohjelman tuloksista tiedotetaan laajalti asianmukaisilla viestintä- ja tiedotustoimilla. Myös ohjelmaan osallistuvia jäsenvaltioita ja EU:n ulkopuolisia maita kannustetaan levittämään tietoa yhteisrahoitettujen toimien tuloksista ja tavoittelemaan synergioita muiden EU:n rahoitusohjelmien kanssa. Tiedotustoimiin sisältyi kahdeksan tiedotuspäivää, jolloin esiteltiin vuoden 2018 työohjelmassa tarjottuja rahoitusmahdollisuuksia yhdessä kansallisten yhteyspisteiden verkoston⁵ kanssa.

Näiden aloitteiden ohella komissio vastaa kolmannen terveystieteen ohjelman täytäntöönpanon seurannasta. Chafea sekä terveyden ja elintarviketurvallisuuden pääosasto (SANTE) ovat osallistuneet tiedonkeruuseen, jossa tarkasteltiin 70 eri toimea koskevia asiakirjoja (tekniset raportit, kestävyys suunnitelmat, arvioinnit jne.). Tarkoituksena oli hakea ja tarkastella merkityksellisiä tietoja lähtökohta-analyysia ja vaikutusten mallintamista varten. Tutkimuksesta saatiin tietoa komission päätökseen EU:n tulevista terveystieteen toimista vuosien 2021–2027 monivuotista rahoituskehystä varten⁶.

---

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/745, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2017, lääkinnällisistä laitteista, direktiivin 2001/83/EY, asetuksen (EY) N:o 178/2002 ja asetuksen (EY) N:o 1223/2009 muuttamisesta sekä neuvoston direktiivien 90/385/ETY ja 93/42/ETY kumoamisesta (EUVL L 117, 5.5.2017, s. 1).

⁵ Kansalliset yhteyspisteet ovat jäsenvaltioiden ja muiden ohjelmaan osallistuvien maiden nimeämiä. Niiden tehtävänä on auttaa komissiota tekemään ohjelmaa tunnetuksi ja levittämään sen tuloksia ja sen vaikutuksista saatavilla olevia tietoja.

⁶ COM(2020) 405 final.

VUODEN TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT

Vuoden 2018 työohjelmassa käsiteltiin laajasti terveysohjelman neljää erityistavoitetta.

Tavoitteen 1 (*edistetään terveyttä, ehkäistään sairauksia ja tuetaan terveille elintavoille myönteistä ympäristöä*) puitteissa Chafea käynnisti kolme hankepyyntöä, jotka koskivat hyvän terveyden edistämiseen, ei-tarttuvien tautien ehkäisyyn ja integroidun hoidon lisäämiseen liittyvien parhaiden käytäntöjen täytäntöönpanoa.

Ensimmäinen hankepyyntö koski niiden parhaiden käytäntöjen täytäntöönpanoa, jotka jäsenvaltiot ovat määrittäneet ja jotka terveyden edistämisen, sairauksien ehkäisyyn ja ei-tarttuvien tautien hallinnan ohjausryhmä on validoinut sovittujen kriteerien mukaisesti.

Kahdelle hankkeelle myönnettiin yhteisrahoitusta, jolla tuetaan parhaiden käytäntöjen siirtämistä ja niiden käytön lisäämistä kansallisella ja Euroopan tasolla. Nämä käytännöt liittyivät terveyden edistämiseen, ei-tarttuvien tautien ehkäisyyn ja terveyden eriarvoisuuden vähentämiseen.

1. *#Stay Healthy – Cardiovascular Risk Prevention (YOUNG50)* -hankkeen tarkoituksena on siirtää parhaaksi käytännöksi todettu Italian aktiivisen ennaltaehkäisyyn CARDIO 50 -seulontamalliohjelma Liettuaan, Romaniaan ja Luxemburgiin. Ohjelman odotetaan hyödyttävän neuvontaa saavaa kohderyhmää varhaisen havaitsemisen, riskitekijöiden hoidon ja seurannan avulla sekä parantavan kohderyhmän elintapoja tai lääketieteellisiä muuttujia. Hankkeelle myönnettiin 983 255 euroa EU-rahoitusta.
2. *European Physical Activity on Prescription model (EUPAP)* -hankkeen tarkoituksena on siirtää parhaaksi käytännöksi luokiteltu Ruotsin liikuntareseptimalli 10 muuhun EU-maahan. EU:n rahoituksen osuus oli 1 346 154 euroa.

Toinen hankepyyntö keskittyi integroituun hoitoon, ja ehdotetuilla toimilla pyrittiin auttamaan terveydenhuoltoviranomaisia uudistamaan terveydenhuoltojärjestelmiään. Tavoitteena oli auttaa paikallisia ja alueellisia terveysviranomaisia kehittämään integroidun hoidon toteuttamiseen tarvittavia valmiuksia terveydenhuoltojärjestelmien suorituskyvyn arviointia käsittelevän asiantuntijaryhmän määrittämien keskeisten suunnitteluperiaatteiden ja niihin liittyvien osakokonaisuuksien avulla⁷. Rahoitusta myönnettiin seuraaville kahdelle hankkeelle:

---

⁷ https://ec.europa.eu/health/systems_performance_assessment/policy_expert_group_fi

1. *Evidence-based guidance to scale up integrated care in Europe (VIGOUR)*⁸. Hanke, johon osallistui 15 edunsaajan yhteenliittymä yhdeksästä EU-maasta ja Yhdistyneestä kuningaskunnasta, sai EU-rahoitusta 1 827 608 euroa.
2. *Personalised knowledge transfer and access to tailored evidence-based assets on integrated care (SCIROCCO Exchange)*⁹. Hankkeessa tarkastellaan paikallistason valmiuksia integroidun hoidon käyttöönottoon tutkimalla SCIROCCOn verkkopohjaisella itsearviointivälineellä paikallisia tarpeita ja integroidun hoitomallin siirtämisen syitä. Analyysin perusteella laaditaan räätälöity valmiuksien kehittämisen toimintamalli ja kehitetään yksilöllisiä tukimuotoja kansallisille ja alueellisille terveys- ja sosiaaliviranomaisille. Hanke, johon osallistui 14 edunsaajan yhteenliittymä kahdeksasta EU-maasta ja Yhdistyneestä kuningaskunnasta, sai EU-rahoitusta 1 508 988 euroa.

Kolmannessa hankepyynnössä keskityttiin ravitsemukseen ja laajennettiin täysjyvätuotteiden¹⁰ menekinedistämisaloitteiden siirtämistä asiasta kiinnostuneisiin maihin.

Unionin täysjyvätuotekumppanuuksia (WholeEUGrain) koskevan toiminnan tarkoituksena on helpottaa täysjyvätuotekumppanuutta koskevan Tanskan parhaiden käytäntöjen mallin siirtämistä ja edistää hyvää terveyttä terveellisen ruokavalion avulla. Hankkeessa kehitetään maakohtaisia täysjyvätuotteisiin liittyviä julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia, ja sen avulla tuetaan sairauksien ennaltaehkäisyä, vähennetään eriarvoisuutta ja luodaan terveille elintavoille myönteistä ympäristöä. Hankkeeseen osallistuu viisi yhteistyökumppania neljästä maasta, ja se sai EU:n rahoitusta 855 410 euroa.

Chafea toteutti saman tavoitteen alaisella palvelusopimuksella myös alkoholihaittojen vähentämiseen liittyviä toimia, joilla tuetaan parhaiden käytäntöjen täytäntöönpanoa, kuten EU-maiden alkoholihaittojen vähentämistä koskevien yhteisten toimien (2014–2016) yhteydessä yksilöityjä parhaita käytäntöjä. Chafea myös johti useita tutkimuksia, joilla tuettiin tupakkatuotteita koskevan EU:n lainsäädännön täytäntöönpanoa.

Tavoitteen 2 (*suojellaan unionin kansalaisia vakavilta rajatylittäviltä terveysuhkilta*) puitteissa käynnistettiin SHARP-yhteistoimi¹¹ EU-maissa ja muissa ohjelmaan osallistuvissa maissa. Yhteisen toimen tarkoituksena on parantaa EU:n valmiuksia selviytyä rajatylittävistä vakavista terveysuhkista ja

⁸ https://webgate.ec.europa.eu/chafea_pdb/health/projects/826640/partners; ja <https://www.vigour-integratedcare.eu/>

⁹ Personalised Knowledge Transfer and Access to Tailored Evidence-Based Assets on Integrated Care: Science Exchange [SCIROCCO Exchange] [826676] – hanke https://webgate.ec.europa.eu/chafea_pdb/health/projects/826676/summary ja <https://www.sciroccoexchange.com/>

¹⁰ <https://ec.europa.eu/jrc/en/health-knowledge-gateway/promotion-prevention/nutrition/whole-grain>

¹¹ SHARP Joint Action – Strengthened International HeAlth Regulations and Preparedness in the EU, <http://www.sharpja.eu>

tukea kansainvälisen terveystäytäntöönpanoa. Tavoitteena on myös tehostaa rajatylittäviä vakavia terveysuhkia koskevan EU-lainsäädännön täytäntöönpanoa¹². Yhteiseen toimeen osallistuu 26 assosiaatiokumppania, 33 sidosyhteisöä ja 9 yhteistyökumppania 30 maasta (24 EU-maata, 3 ETA/EFTA-maata ja 3 Euroopan naapurisuusmaata). Se sai EU-tukea 7,9 miljoonaa euroa.

Tavoitteen 3 (*edistetään innovatiivisia, tehokkaita ja kestäviä terveydenhuoltojärjestelmiä*) puitteissa rahoitettiin useita toimia, joilla tuettiin lääkinnällisistä laitteista ja *in vitro* -diagnostiikkaan tarkoitetuista lääkinnällisistä laitteista annettujen asetusten täytäntöönpanoa, mukaan lukien uuden eurooppalaisen lääkinnällisten laitteiden tietokannan (EUDAMED¹³) kehittäminen ja toteutus.

Tavoitteen 4 (*helpotetaan unionin kansalaisten mahdollisuuksia saada parempaa ja turvallisempaa terveydenhuoltoa*) puitteissa annettiin taloudellista tukea osaamisverkostojen koordinoinnille erityisesti kolmevuotisina avustuksina, jotka ovat voimassa ohjelman loppuun asti. Ohjelmasta tuettiin myös eurooppalaisiin osaamisverkostoihin hakevien terveydenhuollon tarjoajien riippumatonta arviointia. Vuoden 2018 työohjelmaan sisältyi myös suoraa rahoitusta yhdelle uudelle eurooppalaiselle osaamisverkostolle (eUROGEN) sekä Orphanet-tietokantaverkolle.

---

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1082/2013/EU, annettu 22 päivänä lokakuuta 2013, valtioiden rajat ylittävistä vakavista terveysuhkista ja päätöksen N:o 2119/98/EY kumoamisesta (EUVL L 293, 5.11.2013, s. 1).

¹³ https://ec.europa.eu/health/md_eudamed/overview_en

TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN

Kolmannen terveystalan toimintaohjelman (2014–2020) kokonaistalousarvio oli 449,4 miljoonaa euroa. Tähän sisältyvät ohjelmaa komission mandaatilla hallinnoivan Chafean 30,6 miljoonan euron toimintakustannukset. Chafea on antanut komissiolle teknistä, tieteellistä ja hallinnollista tukea terveystalan toimintaohjelman täytäntöönpanossa vuodesta 2005 lähtien¹⁴. Chafea järjestää vuotuisia ehdotuspyyntöjä, koordinoi hakemusten arviointia, neuvottelee, allekirjoittaa ja hallinnoi avustussopimuksia ja levittää tietoa toimien tuloksista. Se vastaa myös useimmista hankintamenettelyistä.

Vuoden 2018 työsuunnitelmassa vahvistettu talousarvio oli 68 325 543,65 euroa, joka jakautui seuraavasti:

- 60 467 000 euron toimintamenot budjettikohdalle 17 03 01 (Terveystalouden innovaatioiden edistäminen, terveystalouden järjestelmien kestävyyslisäminen ja unionin kansalaisten suojeleminen rajatylittäviltä terveystalouksilta)
- 1 952 043,65 euron lisärahoitusosuus EFTA-/ETA-mailta¹⁵ ja muilta ohjelmaan osallistuvilta EU:n ulkopuolisilta mailta¹⁶
- hallintomenot 1 500 000 euroa budjettikohdalle 17 01 04 02
- Chafean toimintakustannusten talousarvio 4 406 500 euroa budjettikohdalle 17 01 06 02.

Toimintatalousarvio oli yhteensä 62 419 043 euroa.

Vuoden 2018 työohjelmaan varattuja varoja sidottiin 61 322 254,98 euroa (98,24 %). Chafea sitoi niistä 45 976 468,52 euroa ja terveystalouden ja elintarviketurvallisuuden pääosasto SANTE 15 345 786,46 euroa, joilla katettiin osa hankinnoista ja muista toimista. Maksusitoumusmäärärahojen kokonaismäärästä jäi käyttämättä 1 096 788,67 euroa eli 1,76 % kokonaismäärästä.

1. Painopisteet

Vuonna 2018 toteutunut toimintatalousarvio (61 322 254,98 euroa) jakautui neljälle erityistavoitteelle seuraavasti:

---

¹⁴ Komission päätös 2004/858/EY, tehty 15 päivänä joulukuuta 2004, kansanterveysalalla toteutettavaa yhteisön toimintaa hallinnoivan toimeenpanoviraston ”kansanterveysalan toimintaohjelman toimeenpanovirasto” perustamisesta neuvoston asetuksen (EY) N:o 58/2003 mukaisesti (EUVL L 369, 16.12.2005, s. 73), sellaisena kuin sitä on muutettu päätöksen 2004/858/EY muuttamisesta kansanterveysalan toimintaohjelman toimeenpanoviraston muuttamiseksi terveys- ja kuluttaja-asioiden toimeenpanovirastoksi 20 päivänä kesäkuuta 2008 tehdyllä komission päätöksellä 2008/544/EY (EUVL L 173, 3.7.2008, s. 27). Terveys- ja kuluttaja-asioiden toimeenpanovirasto (EAHC) korvattiin joulukuusta 2014 alkaen kuluttaja-, terveys-, maatalous- ja elintarvikeasioiden toimeenpanovirastolla (Chafea) 17 päivänä joulukuuta 2014 annetulla komission täytäntöönpanopäätöksellä 2014/927/EU täytäntöönpanopäätöksen 2013/770/EU muuttamisesta kuluttaja-, terveys- ja elintarvikeasioiden toimeenpanoviraston muuttamiseksi kuluttaja-, terveys-, maatalous- ja elintarvikeasioiden toimeenpanovirastoksi (EUVL L 363, 18.12.2014, s. 183).

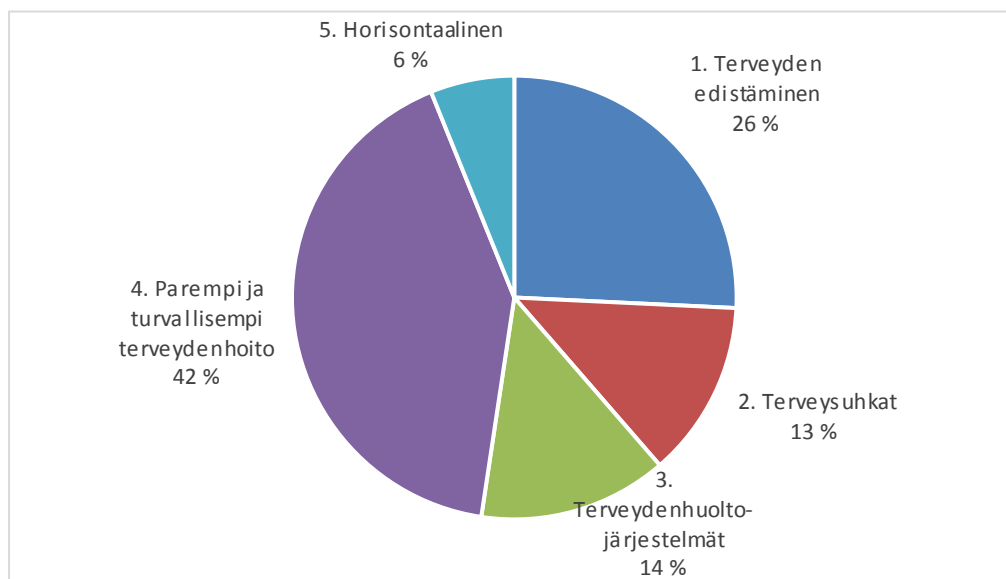
¹⁵ Norja ja Islanti.

¹⁶ Serbia, Bosnia ja Hertsegovina ja Moldova.

1. **Terveyden edistäminen – 15 796 420,66 euroa (26 % toimintatalousarviosta)** terveyden edistämiseen, sairauksien ehkäisyyn ja terveitä elämäntapoja tukevan ympäristön vaalimiseen ”terveys kaikissa politiikoissa” - periaate huomioon ottaen
2. **Terveysuhkat – 7 900 000 euroa (13 % toimintatalousarviosta)** EU:n kansalaisten suojelemiseen vakavilta rajatylittäviltä terveysuhkilta
3. **Terveydenhuoltojärjestelmät – 8 422 838,09 euroa (14 % toimintatalousarviosta)** innovatiivisten, tehokkaiden ja kestävien terveydenhuoltojärjestelmien edistämiseen
4. **Parempi ja turvallisempi terveydenhuolto – 25 455 254,83 euroa (42 % toimintatalousarviosta)** helpottamaan unionin kansalaisten mahdollisuuksia saada parempaa ja turvallisempaa terveydenhuoltoa.

Lisäksi **monialaisten toimien** (tietotekniikkaan liittyvät toimet, viestintä, asiantuntija-arvioijille maksettavat korvaukset) osuus oli **3 747 741,40 euroa (6 % toimintatalousarviosta)**.

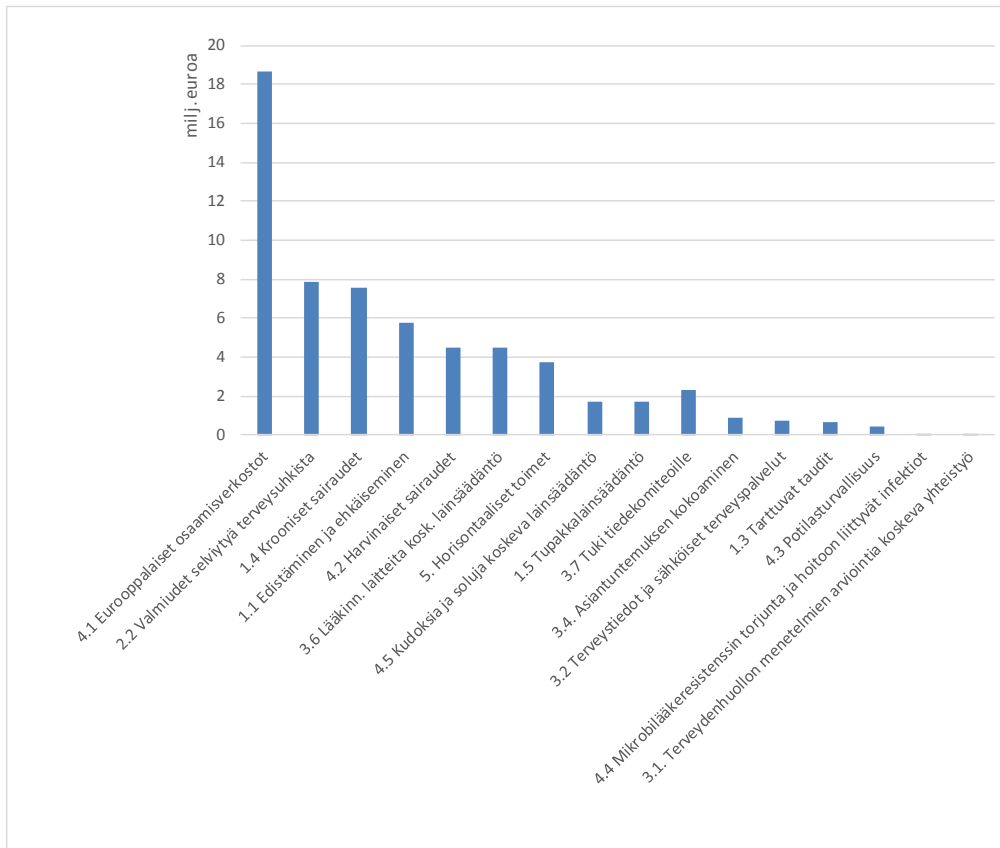
Kaavio 1: Kolmannen terveystalouden toimintaohjelman toimintatalousarvio tavoitteittain

vuonna 2018

Alla olevasta kaaviosta 2 käy ilmi, että vuoden 2018 talousarviossa ohjelman eri temaattisille painopisteille osoitettujen määrärahojen osalta kärkisijalla ovat eurooppalaiset osaamisverkostot, joiden jälkeen tulevat valmiudet selviytyä terveysuhkista ja kolmantena krooniset sairaudet.

Kaavio 2: Toimintatalousarvio temaattisten painopisteiden mukaan vuonna 2018

Jotta ohjelman tavoitteet voitiin saavuttaa, se pantiin täytäntöön useiden erilaisten rahoitusvälineiden avulla, joita olivat seuraavat:

- hankeavustukset, mukaan lukien yhden edunsaajan avustussopimus harvinaisia, vähän esiintyviä ja monitekijäisiä sairauksia käsitteleville eurooppalaisille osaamisverkostoille
- toiminta-avustukset kansalaisjärjestöille
- jäsenvaltioiden viranomaisten kanssa yhteisrahoitettavat toimet (yhteiset toimet)
- suorat avustussopimukset kansainvälisten organisaatioiden kanssa
- julkiset hankinnat sekä
- muut toimet, kuten tuki tiedekomiteoille, Yhteisen tutkimuskeskuksen kanssa tehdyt hallinnolliset sopimukset ja neuvoston puheenjohtajavaltion konferensseille myönnetty avustukset.

Rahoitettavien toimien, esimerkiksi hankkeiden ja hankintojen, valinnassa käytettiin kilpailuun perustuvia ehdotuspyyntöjä. Yhteiset toimet, kansainvälisille järjestöille myönnettävät avustukset ja Eurooppa-neuvoston puheenjohtajavaltioiden järjestämät konferenssit toteutetaan suorilla avustussopimuksilla näiden (tosiasiallisen tai oikeudellisen) monopoliaseman vuoksi. Ulkopuoliset

arvioijat (yhteiset toimet), terveyden ja elintarviketurvallisuuden pääosasto SANTE ja Chafean henkilöstö arvioivat ehdotukset varmistaakseen, että nämä yhteisrahoitettavat toimet täyttävät tietyt laatuvaatimukset.

Hallintomäärärahoilla katettiin menoja, joista voidaan mainita esimerkkeinä tutkimukset, asiantuntijakokoukset, tiedotus- ja julkaisukustannukset sekä tietoteknisiin järjestelmiin liittyvä tekninen ja hallinnollinen tuki.

2. Toimintatalousarvion toteuttaminen rahoitusmekanismeittain

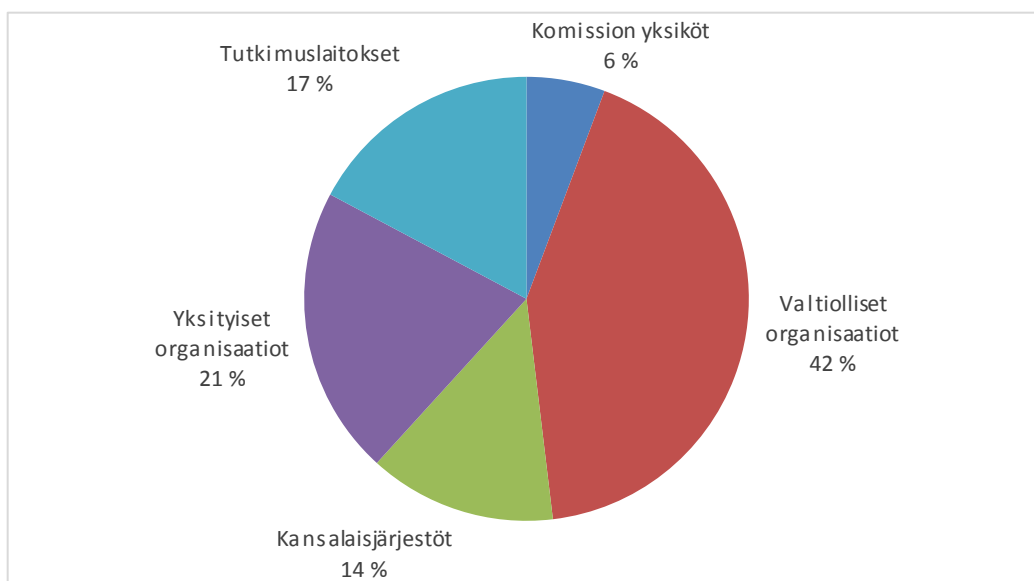
Rahoitusmekanismin tyyppi	Toteutuma (euroa)	Mekanismin osuus toteutuneesta kokonaistalousarviosta (%)
Ehdotuspyynnön tai kutsun perusteella myönnetyt avustukset	30 674 796,67	50,02
Hankeavustukset, mukaan lukien muut suorien avustussopimusten hankkeet	11 095 795,01	18,09
Osaamisverkostojen toimet – puitekumppanuussopimukseen perustuvat 3-vuotiset erilliset avustussopimukset	13 691 043,13	22,33
Toiminta-avustukset kansalaisjärjestöille	5 887 958,53	9,60
Yhteiselle toimelle myönnetty avustus	7 900 000,00	12,88
Konferenssiavustukset EU:n puheenjohtajana toimiville jäsenvaltioille	166 000,00	0,27
Suorat avustussopimukset kansainvälisten järjestöjen kanssa	4 020 000,00	6,56
Hankinnat (palvelusopimukset), palkinnot ja monialaiset toimet	8 924 955,22	14,55
<i>Chafean hallinnoimat</i>	2 618 012,85	4,27
<i>PO SANTE:n hallinnoimat</i>	6 306 942,37	10,28
Muut toimet	9 636 503,09	15,71
<i>Chafean hallinnoimat</i>	597 659,00	0,97
<i>PO SANTE:n hallinnoimat</i>	9 038 844,09	14,74
Vuoden 2018 työohjelman talousarvion toteutuma	61 322 254,98	98,24
<i>Chafean hallinnoimat</i>	45 976 468,52	73,66
<i>PO SANTE:n hallinnoimat</i>	15 345 786,46	24,59
Vuoden 2018 työohjelman käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	62 419 043,65	
Käyttämättä	1 096 788,67	1,76
<i>Chafea</i>	1 096 788,67	
<i>PO SANTE</i>	0,00	

3. Tuensaajat

Chafea ja terveyden ja elintarviketurvallisuuden pääosasto SANTE myönsivät vuonna 2018 yli 262¹⁷ avustusta ja sopimusta eri edunsaajille ja palveluntarjoajille, mm. valtiollisille organisaatioille, akateemisille laitoksille, kansalaisjärjestöille, yksityisille yrityksille ja yksittäisille asiantuntijoille¹⁸. Muita edunsaajia olivat esimerkiksi kansainväliset järjestöt ja EU:n yksiköt. Edunsaajia oli yhteensä 423, pääryhminä yksityiset yritykset (hankinta- ja muut toimet) ja valtiolliset organisaatiot (yhteiset toimet ja hankkeet).

Kaaviossa 3 esitetään eri edunsaajaryhmät.

Kaavio 3: Kolmannen terveysalan ohjelman edunsaajat vuonna 2018 – pääryhmät

TÄRKEIMMÄT VIESTINTÄTOIMET

Ohjelman täytäntöönpanon seurannan osalta Chafea osallistui vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehityksen valmistelutyöhön keräämällä tietoa terveysalan toimintaohjelman (2014–2017) tuloksista. Kun Chafean strategia ohjelman levittämiseksi hyväksyttiin (kesäkuussa 2017), vuoden 2018 tiedonlevityssuunnitelmassa keskityttiin komission keskeisiin terveysalan painopisteisiin eli eurooppalaisiin osaamisverkostoihin sekä kriisivalmiuteen ja -toimintaan.

Eurooppalaiset osaamisverkostot:

¹⁷ Yhteiset toimet (1), hankkeet (9), toiminta-avustukset erillisinä avustussopimuksina (16), eurooppalaiset osaamisverkostot (23), kansainvälisten järjestöjen kanssa tehdyt suorat avustussopimukset (5), palkinnot (2), konferenssit (2), tarjouskilpailut ja monialaiset toimet (181), muut toimet (23).

¹⁸ Näihin 262 avustukseen ja sopimukseen eivät sisälly esimerkiksi tiedekomiteoihin osallistuvien yksittäisten asiantuntijoiden ja ehdotuspyyntöjen arvioijien kanssa allekirjoitetut avustukset ja sopimukset.

- e-kirjanen ”Rare diseases 2008–2016”: EU-funded actions paving the way to the European Reference Networks”¹⁹
- laadittu tietosivu ”EU health programme support to ERNs: helping people suffering from rare and low-prevalence complex diseases”²⁰, joka esiteltiin 21.–22. marraskuuta 2018 Brysselissä pidetyssä neljännessä eurooppalaisten osaamisverkostojen konferenssissa.

Kriisivalmius:

- e-kirjaseen laadinta ja julkaiseminen: ”Health threats 2009-2018: EU-funded actions for better preparedness and coordination in health crisis”²¹
- tietosivun laadinta ja julkaiseminen ”Lääketieteelliset vastatoimet: rokotteet ja rokotus”²²
- konferenssi ”Best practices in implementing the international health regulations” 7.–8. kesäkuuta 2018 Ateena, Kreikka, yhteistyössä Kreikan terveysministeriön kanssa²³.

Chafea osallistui **viiteen suureen EU:n laajuiseen kansanterveyskonferenssiin**, joiden kohderyhminä olivat tutkijat ja terveydenhuollon ammattilaiset.

- 18th International Conference on Integrated Care, 23.–25. toukokuuta 2018, Utrecht, Alankomaat²⁴. Terveystoiminnan esittelypaikka ja työpajat.
- 21st European Health Forum Gastein, 3.–5. lokakuuta 2018²⁵. Esittelypaikka järjestetty.
- Euroopan 11. kansanterveyskonferenssi 2018, 28. marraskuuta – 1. joulukuuta 2018, ”Winds of change: towards new ways of improving public health in Europe”, Ljubljana, Slovenia²⁶. Järjestettiin kaksi valmistelemaa konferenssia, joissa käsiteltiin mikrobilääkeresistenssiä ja hoitoon liittyviä infektioita koskevia EU:n toimia. Lounassymposium: ”The EU health programme successes – contributing to better health for all in the EU”²⁷.
- 49th Union World Conference on Lung Health, 24.–27 lokakuuta 2018²⁸. Järjestettiin esittelypaikka ja terveystoiminnan asiantuntijoiden tapaamisia. Haag, Alankomaat.

¹⁹ https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/fd1f05fc-6def-11e8-9483-01aa75ed71a1/language-en?WT.mc_id=Selectedpublications&WT.ria_c=19980&WT.ria_f=3170&WT.ria_ev=search

²⁰ https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/d4deee56-e952-11e8-b690-01aa75ed71a1/language-en?WT.mc_id=Selectedpublications&WT.ria_c=19980&WT.ria_f=3171&WT.ria_ev=search

²¹ https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/13b6f22d-75e4-11e8-ac6a-01aa75ed71a1/language-en?WT.mc_id=Selectedpublications&WT.ria_c=19980&WT.ria_f=3170&WT.ria_ev=search

²² https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9807f2a3-d7ff-11e8-90c0-01aa75ed71a1/language-en?WT.mc_id=Selectedpublications&WT.ria_c=19980&WT.ria_f=3171&WT.ria_ev=search

²³ <https://eody.gov.gr/en/event/best-practices-in-implementing-the-international-health-regulations/>

²⁴ <https://integratedcarefoundation.org/events/icic18-18th-international-conference-on-integrated-care-utrecht>

²⁵ <https://www.ehfg.org/archive/2018/conference>

²⁶ <https://ephconference.eu/conference-2018-Ljubljana-184>

²⁷ <https://ephconference.eu/2018-pre-conference-programme-158>

²⁸ <https://thehague.worldlunghealth.org/>

- Aids 2018, terveysohjelman työpajat, 23.–27. heinäkuuta 2018²⁹. EU:n esittelypiste ja terveysohjelman asiantuntijoiden tapaamiset järjestettiin Amsterdamissa, Alankomaissa. Konferenssista laadittiin ja jaettiin e-kirjanen.

---

²⁹ <https://www.aids2018.org/>